

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**ORTA ÖĞRETİMDE ÖĞRENCİLERİN
PSİKO-MOTOR DÜZEYLERİNİN
BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Namık KUL

S.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
Öğretim Görevlisi

DANIŞMAN: Prof. Dr. Asım KABUKÇU

KONYA - 1991

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
ÖNSÖZ	2
I. GİRİŞ ve LİTERATÜR BİLGİSİ	3
- Amaç	7
- Önem	8
- Varsayımlar	9
- Sınırlılıklar	10
II. MATERYAL ve METOD	11
- Araştırma Modeli	11
- Evren Örneklem	12
- Çalışma Evreni	12
- Örneklem Grubu	13
- Verilerin Toplanması ve Analizi	13
III. ELDE EDİLEN BULGULAR	14
IV. SONUÇ ve TARTIŞMA	33
V. ÖZET	35
İNGİLİZCE ÖZET	36
ÖZGEÇMİŞ	37
KAYNAKLAR	38
EKLER	39
TEŞEKKÜR	45

ÖNSÖZ

Sanayi devrimi ile başlayan hızlı gelişme bir Çok problemi de beraberinde getirmiştir. Ataerkil yapıdan çekirdek aileye geçiş, fertleri toplum içerisinde yalnız başlarına başarılı olmayı ve kendi kendilerine yeterli hale gelmeyi zorunlu kılmıştır. Toprak işçiliğine bağlı ataerkil ailenin fiziğe dayalı çalışması, sanayileşme ile birlikte insanın fiziki hareket kabiliyeti, yerine daha çok makineleşmeye bırakmıştır.

Beyin gücüne ve bilimsel (Cognitive) çalışmaya dayalı olan bu çalışma biçimi, sonraki yıllarda insanın ihtiyacı olan fiziki ve bedenen gelişimini olumsuz yönde etkilemiştir. Günümüzde kuramsal bilgilerin ağırlıkta olduğu çalışma evreninde insanın bedeni yönden hareket kabiliyetini geliştirecek olan beden eğitimi ve spor derslerinin önemi artmaktadır.

Araştırmada öğrencilerin psikomotor gelişimlerinin düzeyleri belirtmeğe çalışılmıştır. Bu amaçla Konya merkezindeki orta dereceli okullar esas teşkil etmiştir.

Beden eğitimi ve Spor derslerinde verilen eğitimle öğrencilerin psiko-motor gelişimlerine katkıda bulunacağı umulmaktadır. Böylece okul çağında disiplinli olarak verilmeye çalışılan eğitim, insanın çalışma hayatına atıldıktan sonra da bu alışkanlığını devam ettirmedeki gerektiği hususunda bilinçlendirilmeleri amaçlanmaktadır.

I. Giriş ve Literatür Bilgisi

Asrımızda dünyanın sürekli bir değişimi ve gelişme içerisinde olduğu bilinmektedir. İlimi çalışmalar bu gelişme ve değişim içerisinde, birçok konunun araştırılmasını lüzumlu hale getirmektedir. Yapılan araştırmalar bu gelişmelere ışık tutmaktadır. Dünyamızda kurulan iletişim ağı toplumlar arası ilişkilerin şekli ve teknik alandaki ilerlemeler fertleri hızla yeni durumlara adepte olmaya zorlamaktadır (12).

Hızlı gelişmeye ayak uydurmanın en etkili ve temel aracı şüphesiz eğitimidir. Eğitimin temel fonksiyonları, insanlara kültürü aktarmak, çevresine uyumunu sağlamak, kişiliğini geliştirmek ve insanı üretici hale getirmektir.

Devlet Planlama Teşkilatının tanımına göre "Beden Eğitimi ve spor; genel olarak ferdi yönden, insanların sağlığı, karakter gelişimi, morali ve verimliliği, milli yönden, sağlam, güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan potansiyeli, varlığı ile doğrudan ilgili, etkili bir eğitim ve sağlık faaliyettir." (1, 4, 16)

Beden Eğitim ve Spor, Türk Milli Eğitimi içerisinde, eğitimin tamamlayıcısı ve onun ayrılmaz bir parçasıdır. Amacı ise, sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı, dengeli, kişilik sahibi, yapıcı ve milli kültür değerleri yüksek fertler yetiştirmektir (11, 16).

Ülkemizde uygulanmakta olan eğitim kademelerini; okul öncesi, temel eğitim, orta öğretim ve yüksek eğitim olmak üzere dört ana başlıkta toplamak mümkündür (14).

Bu eğitimin kademelerinden, 13-15 yaşları arası gençlere eğitim sunan orta öğretim, genci hem hayata, hem de lise ve yüksek öğretime hazırlayan bir eğitim kurumudur (3, 7).

D.P.T. raporlarına göre 1989-1990 öğretim yılı itibariyle 1.200.000 öğrencinin orta öğretimde öğrenim gördüğü belirlenmiştir (6).

Orta öğretim hedefleri doğrultusunda, öğrenciler değişik davranış alanlarına göre, öğrencilere kazandırılmak istenen özellikler, onuncu milli eğitim şurasındaki çalışmalar sonunda belirlenen amaçlara paralel olarak, psiko-motor beceriler, yeterlilik, bilinçsel ve duyuşsal özellikler olarak ayrılabilir (14).

Burada belirlenen genel hedefler arasında bulunan psiko-motor becerileri genel olarak;

-öğrencilerin sağlıklı, beden yönünden gelişmiş, kişilikli ve iyi bir karakter yapısına sahip olma özelliğini taşımalarını,

-öğrencilerin çalışmalarında yapıcı, yaratıcı ve verimli olmalarını,

-beceri ve yeteneklerini geliştirecek, hayatta kullanabilecekleri gerekli bilgileri elde etmelerini,

-kendilerini mutlu edecek ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir mesleğin gerektirdiği becerileri kazanmaları gerektirir.

Beden Eğitimi ve Spor dersleri, psiko-motor becerilerin geliştirilmesini ve buna bağlı olarak orta öğretimde belirlenen eğitim ve öğretim hedeflerine ulaşmada önemli bir rol oynamaktadır.

Beden Eğitimi ve Spor dersleri ile öğrencilerin öğrenimleri ve hayatları boyunca severek ve isteyerek spor yapma alışkanlıklarını kazanmaları, başarılı ve kabiliyetli olanların ise branşlara göre gruplara ayrılarak, özel olarak yetiştirilmeleri hedeflenmiştir (10).

Orta dereceli okullarda belirlenen eğitim hedeflerini uygulayabilmek ve Orta Öğretim Beden Eğitimi dersi öğretim programları M.E.G.S.B. Talim

ve Terbiye kurulunun 4.12.1987 gün ve 232 sayılı kararları ile Eğitim ve Öğretim yüksek kuruluna sunulan ve bu kurulun 9.12.1987 gün ve 57 sayılı kararları ile kabul ettiği ilköğretim okulları ve orta dereceli okullar Beden Eğitimi dersi öğretim programı 1987-1988 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur (10).

Bu programlar ile öğrencilerin Beden Eğitimi dersleri üç yıl boyunca, yeterli Beden Eğitimi ve Spor bilgileri aktarmanın yanında; Atletizm, Basketbol, Futbol, Güreş, Cimnastik ve halk oyunları dallarında belirlenen amaçların davranışlara dönüştürülmeye çalışıldığı görülmektedir.

Orta öğretimde bir öğretim yılı boyunca 32 hafta süren eğitim ve öğretim süresi içinde, öğretim programlarında belirlenen, ders dağılım cetvellerine bakıldığında, Beden Eğitimi derslerinin haftada bir gün, toplam iki ders saati içerisinde yürütüldüğü görülmektedir (10, 11, 12).

Beden Eğitimi ders programları doğrultusunda yapılan uygulamalarda, Ortaokul;

-birinci sınıf Beden Eğitimi derslerinde Onüç ünite içinde 72 amaç, 442 davranış,

-ikinci sınıflarda oniki ünite içerisinde 64 amaç, 429 davranış,

-üçüncü sınıflarda ise oniki ünite içerisinde 62 amaç, 395 davranış öğrencilere kazandırılmak istenmektedir (10).

Yukarıdaki amaçların davranışa dönüştürülebilmesi için orta dereceli okullarda yürütülen Beden Eğitimi dersi öğretim programları doğrultusunda öğrencilere verilmek istenen bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile psikomotor özelliklerin bazıları değerlendirilerek, dersin durumu, muhtevası araç gereç ve tesis ile eğitici elemanların durumları ele alındığında, kazanılması gereken temel beceri ve tekniklerden, değerlendirmeye alınan

öğrencilerden, elde edilen sonuçlar itibariyle amaçlanan hedeflere tam ulaşılmaması konunun önemini ortaya koymaya yeterli gelmektedir.

Araştırma materyalini oluşturan orta dereceli okullar Beden Eğitimi ders programı içerisinde yer alan ve öğrencilere kazandırılması hedeflenen psiko-motor özelliklerin, kazandırılıp kazandırılmadığı konusu, okulun ve çevrenin imkanları göz önünde bulundurularak, Beden Eğitimi öğretmenleri tarafından her ne kadar esnek programlarla verilmeye çalışılsa da bu konudaki uygulamalarda istenilen ve hedeflenen başarıya ulaşılabileceğini söylemek mümkün olmamaktadır.

Amaç

Araştırmada, Türk milli eğitim sistemi içerisinde yer alan orta dereceli okullarda uygulanan, Beden Eğitimi derslerinin genel bir değerlendirilmesi yapılacaktır.

Bunun yanında öğrencilere sunulan eğitimle, Beden Eğitimi ders programlarında yer alan psiko-motor hedefler, öğrencilerde ne dereceye kadar davranışa dönüştüğü değerlendirilecektir.

Ayrıca, çalışmalarda aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

-Orta dereceli okullarda Beden Eğitimi derslerinde ayrılan süre, tesis, araç ve gereç yeterli midir?

-Öğretmenler Beden Eğitimi ders programlarını ne derece uygulatabiliyorlar?

-Beden Eğitimi dersine giren öğretmenlerin, mesleki kıdemleri ile meslek eğitim durumlarının ne olduğu?

-Beden Eğitimi ders programlarında belirlenen amaçların ne ölçüde davranışa dönüştürülüyor?

-Beden Eğitimi ders programlarına uygun olarak yürütülen eğitim ile, öğrencilere psiko-motor özellikler ne ölçüde verilmektedir?

-Beden Eğitimi derslerine giren öğretmenlerin, öğrencilere psiko-motor özelliklerini geliştirici çalışmalarını verebilecek yeterlikte midirler?

Önem

Beden Eğitimi ve Spor'un toplumlari sürükleyen sosyal bir hadise olması, Beden Eğitimi ve spor faaliyetlerinin önemini büyük ölçüde artırmaktadır.

Bu nedenle konuyla ilgili gelişmeleri izlenerek, okullarda uygulanan programlarda gerekli değişikliklerin yapılabilmesi için yeni araştırmalara ihtiyaç vardır.

Bu çalışma ile;

-orta dereceli okullarda uygulanan Beden Eğitimi derslerinin ne ölçüde gerçekleştirildiği tesbit edilecek,

-beden Eğitimi derslerinin durum değerlendirilmesi yapılacak,

-gerekli düzenlemeler sonrasında bu konuda bir ön bilgi verilecek ve yeni araştırmalara kaynak sağlanacaktır.

Varsayımlar

Araştırmanın planlanmasında, yürütülmesinde ve yorumlanmasında;

-seçilen örneklerin, araştırmanın evreni temsil eder nitelikte olacağı,

-araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının ve uygulanan testlerin amaca uygun düzeyde belirlenmesinde, uzman görüşlerinin yeterli olduğu,

-araştırmaya katılan deneklerin veri toplama araçlarındaki sorulara verdikleri cevaplarda samimi oldukları,

-yazılı kaynaklardan elde edilen bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Araştırmanın evreni Konya İli Sınırları içindeki orta dereceli okullarla sınırlandırılmıştır.

Bu araştırma;

-eğitim, Beden Eğitimi ve sporla ilgili kavramlar ve Türk Milli Eğitimi içerisinde yer alan orta öğretimdeki Beden Eğitimi ders programları ile ilgili teorik bilgilerin problem bölümünde incelenmesi,

-alan araştırması 1989-1990 öğretim yılında Konya ili sınırlarında bulunan orta dereceli okulların üçüncü sınıf öğrencilerin içinden random yöntemiyle seçilmesi,

-örneği oluşturan ortadereceli okulların Beden Eğitimi derslerine giren öğretmenlerin cevaplarının değerlendirilmesiyle sınırlıdır.

II. Meteryal ve Metod

Araştırmanın evreni Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki orta dereceli okullar oluşturmuştur. Bu okullarda Beden Eğitimi dersine giren öğretmenlerin tamamı ve rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen üç ortaokulun (Karma Ortaokulu, Selçuklu Lisesi ve Anadolu Lisesi Orta kısmı) üçüncü sınıflarından birinin öğrencileri çalışmanın yürütüldüğü günde Beden Eğitimi dersine katılan materyali teşkil etmiştir.

Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde 1989-90 ders yılında eğitim ve öğretim yapan orta dereceli okulların ilçelere göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Konya merkezinde bulunan ve 1989-1990 öğretim yılında öğretime devam eden ortadereceli okulların belediyelere göre dağılımı

Belediyeler	Ortadereceli okullar
Karatay İlçe Belediyesi	Dumlupınar Lisesi
Karatay İlçe Belediyesi	İmam Hatip Lisesi
Karatay İlçe Belediyesi	Karma Ortaokulu
Karatay İlçe Belediyesi	M.Akif Ersoy İlköğretim Okulu
Meram İlçe Belediyesi	Anadolu Lisesi
Meram İlçe Belediyesi	Kız Meslek Lisesi
Meram İlçe Belediyesi	Kız Ortaokulu
Meram İlçe Belediyesi	Meram Ortaokulu
Meram İlçe Belediyesi	Mevlana İlköğretim okulu
Meram İlçe Belediyesi	Özel Gündoğdu Lisesi
Selçuklu İlçe Belediyesi	Dumlupınar Ortaokulu
Selçuklu İlçe Belediyesi	Selçuklu Lisesi

Tablo 1'de gösterilen okullarda Beden Eğitimi derslerine giren öğretmenlerin kişisel ve mesleki durumlarını ve şartlarını belirlemek için anket formları, öğrencilerin psiko-motor davranışlarının durumunu ortaya koymak amacıyla da testler uygulanmıştır. Öğretmenlerin görüşlerini belirlemek için kullanılan anket formlarının bir örneği Ek-1'de öğrencilere psiko-motor özelliklerini ortaya çıkarmak için kullanılan testlerinde bir örneği Ek-2'de sunulmuştur.

Araştırmanın kapsamına alınan 11 ortaokulda görev yapan Beden Eğitimi Öğretmeni sayısı ile bu öğretmenlere sunulan kişisel ve mesleki soruları içeren anket formunu cevaplayan öğretmenlerin sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2
Öğretmenlerin anketlerinin dönüş durumları

Okullar	Gönderilen Anket	Dönen Anket	%
Karma Ortaokulu	3	3	100
Kız Meslek Lisesi	1	1	100
Kız Ortaokulu	2	2	100
Anadolu Lisesi	3	3	100
Meram Ortaokulu	2	2	100
Selçuklu Lisesi	2	1	50
Dumlupınar Ortaokulu	3	3	100
İmam Hatip Lisesi	3	1	33
M.akif İlköğretim Okulu	2	2	100
Mevlana İlköğretim Okulu	2	2	100
Özel Gündoğdu Lisesi	2	2	100
Toplam	24	21	87.5

Tablo 2'deki verilerin incelenmesinden de anlaşılabacağı üzere evreni oluşturan 11 orta dereceli okulun Beden Eğitimi ve Spor derslerine giren 24 öğretmenden 21'i (%87.5) anket sorularına cevap vermiştir.

Evreni temsil eden 11 orta dereceli okuldan rastgele örneklem

yöntemiyle seçilen üç ortaokuldan birinin son sınıf öğrencilerine psiko-motor testleri uygulanan öğrencilerin okullara göre dağılımı Tablo-3'te verilmiştir.

Tablo 3
Pisiko-motor test uygulanan öğrencilerin okullara göre dağılımı

Okulun Adı	Öğrenci Sayısı		Toplam
	Kız	Erkek	
Karma Ortaokulu	13	13	26
Selçuklu Lisesi (Orta Kısım)	4	19	23
Anadolu Lisesi (Orta Kısım)	5	10	15
Toplam	22	42	64

Bu çalışmada, araştırmanın temelini oluşturan veriler üç şekilde elde edilmiştir. Önce konu ile ilgili literatür taranmış sonra Beden Eğitimi derslerine giren öğretmenlere uygulanacak anketler geliştirilmiş ve uygulanmış, son olarak da öğrencilerin psiko-motor becerilerini ortaya koymak amacıyla daha önce geliştirilmiş olan psiko-motor becerilerini belirleyen testler uygulamalı olarak yapılmıştır.

Ölçme araçlarının hazırlanmasında orta dereceli okullardaki Beden Eğitimi ders programları incelenmiş, bu derslere giren Beden Eğitimi öğretmenleri ve alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur.

Toplanan veriler, Beden Eğitimi öğretmenlerine uygulanan bilgi toplama araçlarından ve öğrencilere uygulanan testlerden elde edilen bilgilerle, basit bazı istatistik yöntemler kullanılarak, analiz edilerek sonuçlar değerlendirilmiştir.

III. Elde Edilen Sonuçlar

Bu kısımda çalışmanın amacı doğrultusunda istatistiksel yöntemlerle elde edilen bilgiler değerlendirilmiş, bu bilgilerin ışığında bazı yorumlarda bulunulmuştur.

Anket formları ile elde edilen öğretmenlere ilişkin kişisel ve mesleki bilgiler, 4-7. tablolarda sunulmuştur.

Öğrencilerin psiko-motor test sonuçlarıyla ilgili bulgular ise tablo 18-28'de verilmiştir.

Tablo 4

Öğretmenlerin Meslek Kıdemleri

Mesleki Kıdem (Yıl olarak)	ERKEK		BAYAN		Toplam	%
	Sayı	%	Sayı	%		
1-4	-	-	-	-	-	-
5-9	5	31.25	2	40	7	33.33
10-14	6	37.50	-	-	6	28.57
15-19	1	6.25	3	60	4	19.05
20-Yukarı	4	25.00	-	-	4	19.05
G.Toplam	16	100	5	100	21	100.00

Yukarıdaki tablo 4'ün incelenmesinden anlaşılacağı üzere, ankete 16 erkek ve 5 bayan olmak üzere toplam 21 Beden Eğitimi ve Spor ğretmeni katılmıştır.

ankete katılan 16 erkek öğretmenin 5'inin (%31.25) mesleki kıdemi 5-9 yıl, 6'sının (%37.5) 10-14 yıl, 1'inin (%6.25) 15-19 yıl, 4'ünün (%25) ise 20 ve yukarısı olarak belirlenmiştir.

Bayan ğretmenin mesleki kıdemleri ise 2'sinin (%40) 5-9 yıl, 3'ünün (%60) ise 15-19 yıl olarak belirlenmiştir.

Bu verilerden, ortaokul üçüncü sınıf Beden Eğitimi derslerine giren Beden Eğitimi öğretmenlerinin %61.92'si 5-14 yıl arasında bir mesleki kıdeme sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 5

Öğretmenlerin Mezuniyet Durumu

Mez. Olduğu Okul	ERKEK		BAYAN		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Eğitim Enst.	11	68.75	4	80	15	71.43
Spor Akademisi	4	25.00	-	-	4	19.05
Beden Eğt. Bölümü	1	6.25	-	-	1	4.76
Yüksek Lisans	-	-	1	20	1	4.76
Genel Toplam	16	100	5	100	21	100.00

Yukarıdaki Tabloda Örneklemi Oluşturulan Beden Eğitimi öğretmenlerinin, %71.43'nün Eğitim Enstitüsü, beden eğitim bölümü mezunu oldukları geri kalan %28,59'unun da Spor Akademisi ve Eğitim Fakültelerinin beden eğitimi ve spor bölümü mezunu oldukları anlaşılmaktadır.

Bundan da Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumların mezun ettikleri öğretmen sayısı ile orta dereceli okullarda görev yapan öğretmenlerin dağılımının yaklaşık olarak eşit olduğu ve evrenin genel yapısına uyduğu görülür.

Tablo 6

Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Kurslarına Katılma Durumları

	ERKEK		BAYAN		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Katılanlar	9	56.25	3	60	12	57.14
Katılmayanlar	7	43.75	2	40	9	42.86
Genel Toplam	16	100	5	100	21	100.00

Tablo 6'daki verilerin değerlendirilmesinden anlaşılacağı üzere örnekleme alınan Bed-Eğt. Öğretmenlerinin %57.15 Hizmet İçi Eğitimi kurslarına katıldıkları tesbit edilmiştir. M.E.B. Bakanlığının açmış olduğu bu kurslara Beden Eğitimi Öğretmenlerinin yaklaşık %60 katılması öğretmenlerin bilgilendirilmesi açısından olumlu bir sonuçtur.

Tablo 7

Öğretmenlerin Öğrenciyken Sporla İlgili Durumları

	ERKEK		BAYAN		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Aktif Spor Yapanlar	16	100	5	100	21	100
Aktif Spor Yapmayanlar	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam	16	100	5	100	21	100

Yukarıdaki Tablodan Beden Eğitimi öğretmenlerinin tamamının öğrencilik yıllarında da sporla meşgul oldukları anlaşılmaktadır.

Bu sonuçlar, örneklem grubunu oluşturan beden eğitimi öğretmenlerinin branşlarını rastgele seçmediklerini, arzulayarak ve isteyerek, geçmişlerinde sporla uğraşmaları nedeniyle, ilgi alanlarının spor olması dolayısıyla bu mesleği seçtiklerini ortaya koymaktadır.

Tablo 8

Öğretmenlerin Halen Aktif Spor Yapma Durumları

	ERKEK		BAYAN		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Yapanlar	1	6.25	-	-	1	4.76
Yapmayanlar	15	93.75	5	100	20	95.24
Genel Toplam	16	100	15	100	21	100

Tablo 8'den örnekleme alınan 21 beden eğitimi ve spor öğretmeninden sadece % 4,76'sının halen aktif spor yaptığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda da görüldüğü üzere, bir fiil öğrencilerin eğitimleri için uğraşan beden eğitimi öğretmenlerinin genellikle aktif olarak spor yapmalarının nedeni, öğretmenlerin yaş performans düşüklüğü ve haftalık çalışma saatlerinin çok olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 9

Beden Eğitimi programlarında belirlenen amaçların davranışa dönüştürülebilirliği

	Sayı	%
Evet	3	14.28
Kısmen	15	71.44
Hayır	3	14.28
Genel Toplam	21	100.00

Konya bölgesinde örnekleme alınan 21 Ortaokulun Beden Eğitimi dersine giren Beden Eğitim Öğretmenlerinden, Beden Eğitimi programlarında belirlenen amaçların davranışa dönüştürülebilirliği sorusuna, %71.42 si Kısmen cevabı vermişlerdir.

Bu durum öğretmenlerin %71.42'sinin kısmen şeklinde vermiş oldukları cevabı bize programda belirlenen amaçların davranışa dönüştürülmesinde, programın yeterli sınırlılıklar taşıması, Beden Eğitimi öğretmenlerinin bu amacı gerçekleştirilmesine etki ettiği şeklinde yorumlanabilir.

Beden Eğitimi programlarında belirlenen amaçların davranışa dönüştürülebilirliğini evet ve hayır cevabını veren öğretmen sayısı eşit çıkmıştır.

Tablo 10

Beden Eğitimi Dersindeki faaliyetlerle Pisiko-Motor özelliklerinin geliştirilip Geliştirilmediği

	Sayı	%
Evet	6	28.57
Kısmen	10	47.62
Hayır	5	23.81
Genel Toplam	21	100.00

Örnekleme oluşturan 21 Beden Eğitimi öğretmenlerine yöneltilen Beden Eğitimi dersindeki faaliyetlerle Psiko-Motor özelliklerin geliştirilip geliştirilmediğine %47.62'si kısmen cevabını vermiştir.

Tablo 10'dan anlaşılacağı üzere Milli Eğitimin genel amaçlarında belirlenmiş olan psiko-motor özelliklerin öğrenciye kazandırılması hakkında öğretmenlere sorulan soruya, öğretmenlerin %47.62'si kısmen cevabını vermeleri, öğrencilerin bir kısmının bu özellikleri kazandığını, bir kısmının ise kazanmadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Öğretmenlerin gözlemlerine göre, öğrenciler üzerinde istenilen psiko-motor gelişmenin elde edilemediğini göstermektedir.

Tablo 11

Öğrencilerin Milli Bayram ve Törenlere Katılmaları

	Sayı	%
Evet	6	28.57
Kısmen	10	47.62
Hayır	5	23.81
Genel Toplam	21	100.00

Tablo 11'deki verilerin değerlendirilmesinde örnekleme alınan 21 Beden Eğitimi öğretmenine yapılan anket sonucunda öğrencilerin milli bayram ve törenlere %76.2'sinin istekli olduğu, %23.8'inin ise istekli olmadıkları sonucuna varılmıştır.

Bu tablodan elde edilen verilere göre öğrencilerin %23,8'inin milli bayram ve törenlere katılma arzusunu taşımamaları daha önceki yıllarda öğrencilere bu gerekli bilgi aktarımının yeterli şekilde yapılamadığı sonucu çıkarılabilir.

Tablo 12
Öğrencilerin Grupla Çalışma Alışkanlığı

	Sayı	%
Evet	8	38.09
Kısmen	12	57.14
Hayır	1	4.77
Genel Toplam	21	100.00

Tablo 12'den ankete tabi tutulan Ortaokul Üçüncü sınıf öğrencilerinin, Beden Eğitimi derslerine giren 21 öğretmene sorulan öğrencilerin grupla çalışma alışkanlığı kazanıp kazanmadığı sorusuna %38.09'u Evet, %57.14'ü ise kısmen kazandığı, % 4.77'si ise kazanmadığı şeklinde cevap vermişlerdir.

Tablo 12'deki verilerin değerlendirilmesinden elde edilen sonuçlar öğrencilerin %57.14'ünün kısmen %38.09'unun da evet şeklindeki cevapları, öğrencilerin Beden Eğitimi derslerinde, grup çalışmalarından daha çok hoşlandıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 13
Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersleriyle İlgileri

	Sayı	%
Evet	17	80.95
Kısmen	4	19.05
Hayır	-	-
Genel Toplam	21	100.00

Örnekleme alınan 21 Beden Eğitimi Öğretmeni, öğrencilerin Beden Eğitimi derslerine ilgilerini %80.95 evet, %19.05 ise Kısmen şeklinde cevaplamışlardır.

Öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan, öğrencilerin beden eğitimi derslerine ilgilerinin %80.95'nin evet, %19.05'i de kısmen ilgi duymaları, bize öğrencilerin büyük bir kısmının, beden eğitimi dersini severek yaptıkları ve derse katılmakta arzulu oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 15

Beden Eğitimi Derslerinde Tesis Araç ve Gereçlerin Yeterli Olup Olmadığı

Görüş	Sayı	%
Evet	4	19.05
Kısmen	4	19.05
Hayır	13	61.90
Genel Toplam	21	100.00

Örnekleme tabii tutulan 21 Beden Eğitimi Öğretmenlerinin, öğrencilere haftada ayrılan Beden Eğitimi ders saatlerinin yeterli olup olmadığı sorusuna %19.05 yeterli, %19.05'i ise kısmen cevabını vermişlerdir. Geriye kalan %61.90'ni ise ders saatlerini yeterli olmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 15'deki Beden Eğitimi dersleri için gerekli olan malzemenin, %38.08 yeterli olduğunu, %61.90'ninin tesis araç ve gerecinin yetersiz olduğunu belirtmeleri, Beden Eğitimi derslerinin arzu edilen düzeyde gerçekleştirilemediği sonucu çıkarılabilir.

Tablo 16

Okul İdarecilerinin Beden Eğitimi Derslerine Gerekli Desteği Sağlıyorlar mı?

	Sayı	%
Evet	1	4.77
Kısmen	8	38.09
Hayır	12	57.14
Genel Toplam	21	100.00

Örnekleme alınan 21 Beden Eğitimi Öğretmeni Okul İdarecilerinin Beden Eğitimi derslerine desteklerinin olup olmadığı sorusuna, %57.14'i olmadığı, %38.09'u kısmen desteklediği, %4.77'si ise idarecilerin Beden Eğitimi dersini desteklediklerini belirtmişlerdir.

Ankete katılan Öğretmenlerin %57.14'inin olumsuz görüş belirtmeleri idarecilerin beden eğitimi derslerine desteklemediklerini ortaya koymuştur.

Tablo 17

Okul Takımlarının İl İçi Başarı Durumları

	Sayı	%
Evet	16	76.19
Kısmen	4	19.05
Hayır	-	-
Cevapsız	1	4.76
Genel Toplam	21	100.00

Ankete katılan 21 Beden Eğitimi Öğretmeni, okul takımlarının il içinde yapılan spor faaliyetlerinde %76.19'u başarılı, %19.05 ise kısmen başarılı, %4.76'sı ise bu soruya cevap vermemişlerdir.

Okul takımlarının il içi spor faaliyetlerinde başarılı olup olmadıkları sorusuna, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin %76.19 başarı elde ettikleri biçiminde cevaplandırmalardan, daha önceki tablolarda da anlaşılacağı üzere, zaman, tesis, araç, gereç ve yönetim desteği olmamasına rağmen öğretmenlerin aşırı çabası ile öğrencilerin yeteneklerini spor kulüplerinden geliştirmeleri başarıyı yükselttiğini göstermektedir.

Buraya kadar öğretmenlerin kişisel ve mesleki bilgileriyle ilgili bulgular değerlendirilmiştir. Tablo-18'den itibaren (18-28'inci tablolarda) öğrencilerin psiko-motor gelişimleri ile ilgili bilgiler verilmiş, sonuçlar değerlendirilmiştir.

Tablo 18'de araştırma kapsamına alınan öğrencilerin karın kaslarının gelişimini belirlemek amacıyla uyguladığımız mekik testi sonuçları verilmiştir.

Tablo 18
Mekik Testi

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	-	-	-	-
İyi	19	45.24	2	9.09
Orta	23	54.76	19	86.36
Zayıf	-	-	1	4.55
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Örneklemini oluşturan okulların öğrencilerine uygulanan mekik testinin değerlendirme sonuçlarına göre 42 erkek öğrenciden %45.24'ünün karın kaslarının geliştiği, %54.76'sı orta, 22 kız öğrenciden %9.09'u iyi, %86.36'sı orta, %4.55'inin zayıf olarak geliştiği gözlenmiştir.

Bu sonuçlara göre erkek öğrencilerin yaklaşık %54'ünün, kız öğrencilerin de %91'inin karın kasları arzu edilen düzeyde gelişmeleri için, bu öğrencilere Beden Eğitimi derslerinde Milli Eğitimin amaçları doğrultusunda istenilen derecede başarılı olamamaktadır.

Bu da Beden Eğitimi derslerinde öğrencilerin, karın kaslarını kuvvetlendirici çalışmaların yeterince yapılmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 19
Şınav Testi

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	15	35.71	-	-
İyi	20	47.62	13	59.09
Orta	7	16.67	7	31.82
Zayıf	-	-	2	9.09
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, örneklem grubunu oluşturan öğrencilere, uygulanan sınav testi bulgularına göre, erkek öğrencilerin yaklaşık %83'ünün, kız öğrencilerin %59'unun başarılı oldukları anlaşılmaktadır.

Bu sonuçlardan öğrencilere, okullardaki Beden Eğitimi derslerinde onların kol adalelerini kuvvetlendirici çalışmalara gerektiği kadar yer verildiği çıkarılabilir.

Tablo 20
Öne Takla Testi

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	2	4.76	2	9.09
İyi	26	61.90	12	54.54
Orta	10	23.82	7	31.82
Zayıf	4	9.52	1	4.55
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Öğrencilerin hareket ve beceri kabiliyetlerinin geliştirilip geliştirilmediğini belirlemek amacı ile örneklem grubuna uygulanan öne takla testinden elde edilen verilere göre, erkek öğrencilerin %66.66'sı ile kız öğrencilerin % 63.63'ünün istenilen seviyede olduğu görülmüştür.

Bu sonuçlar orta öğretimdeki öğrencilerin Beden Eğitimi derslerinde verilen eğitim ile hareket ve beceriklilik özelliklerini kazandıklarını doğrulamaktadır.

Tablo 21
Geriyeye Takla Testi

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	2	4.76	1	4.55
İyi	23	54.76	10	45.45
Orta	11	26.19	6	27.27
Zayıf	6	14.29	5	22.73
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Yukarıdaki tabloda, örneklem grubunu teşkil eden öğrencilerin, kuvvet, hareketlik, beceri ve koordinasyonlarını belirlemek amacıyla uygulanan "geriyeye takla testi" sonuçlarına göre erkek öğrencilerden %59,53'ü ile kız öğrencilerden %50'sinin bu teste başarılı, erkek öğrencilerin %40.47'si ile, kız öğrencilerin %50'sinin de başarısız oldukları görülmektedir.

Bu sonuçlar beden eğitimi derslerinde öğretmenler tarafından öğrencilere, kuvvet, hareketlilik, beceri ve koordinasyon özelliklerini kazandırıcı çalışmaların yetersiz yapıldığı ancak bazı öğrencilerin daha ilgili olmaları, yaş ve fiziksel özelliklerinin başarıyı artırıcı sebepler olduğu gözlenmiştir.

Tablo 22
Amut Testi

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	1	2.38	1	4.55
İyi	10	23.80	5	22.73
Orta	12	28.57	2	9.09
Zayıf	19	45.24	14	63.63
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Öğrencilerin beceriklilik, koordinasyon, kendini kontrol etme ve kendine güven duyma hislerini Beden Eğitimi derslerinde kazanıp kazanmadıklarını ortaya çıkarabilmek için uygulanan "amut testi" sonuçları görülmektedir. Bu sonuçlara göre erkek öğrencilerin %73.82 ile kızların %72.73'ünün teste başarısız oldukları görülmüştür.

Bu sonuçlar, Beden Eğitimi ders programlarında yer alan, yer hareketlerinin, öğretmenlerin programları doğrultusunda eğitim sunma çabalarına rağmen, öğrencilerin kendilerine güven duymadıklarını ve korkularını yenemedikleri ve kontrol faaliyetinin yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 23
Voleybol Tekniği Temel Becerilerden Parmak Pas Testi

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	3	7.14	-	-
İyi	13	30.95	4	18.18
Orta	24	57.15	9	40.91
Zayıf	2	4.76	9	40.91
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Öğrencilerin Beden Eğitimi derslerinde voleybol oyunu ile ilgili temel becerilerden "parmak pas" eğitimini araştırmak amacıyla yapılan test sonuçlarına göre, örneklem grubunu oluşturan, erkek öğrencilerden %61.91'i ile kız öğrencilerden %18.18'inin voleybol temel becerilerinden parmak pas tekniğini kazanamadıklarını ortaya koymaktadır.

Bu sonuçlar, Beden Eğitimi derslerinde verilen voleybol parmak pas temel tekniğinin, öğrencilerin voleybol oyununa ilgi duymalarına rağmen, programı gerçekleştirmek için yeterli fiziki şartların olmaması ve zamanın azlığı şeklinde düşünülebilir.

Tablo 24
Voleybol Temel Becerilerinden Manşet Pas Tekniği

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	2	4.76	-	-
İyi	12	28.57	2	9.09
Orta	15	35.71	10	45.45
Zayıf	13	30.95	10	45.45
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Tablo 24'de öğrencilerin Beden Eğitimi derslerinde voleybol oyunu ile ilgili temel becerilerden "Manşet pas" eğitiminin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği ile ilgili test sonuçları görülmektedir. Bu sonuçlara göre örnekleme oluşturan öğrencilerden erkek öğrencilerin %66,66'sı ile kız öğrencilerin %90,9'unun başarısız oldukları gözlenmiştir.

Bu sonuca etki eden, temel faktörler zaman yetersizliği, malzeme eksikliği, programların yetersizliği olarak değerlendirilebilir.

Tablo 25

Basketbol Temel Becerilerinden Sağ Turnike Tekniği

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	1	2.38	-	-
İyi	11	26.19	3	13.64
Orta	13	30.95	12	54.54
Zayıf	17	40.43	7	31.82
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Yukarıdaki tabloda örneleme alınan grubun Beden Eğitimi derslerinde Basketbol oyunu temel becerilerinden sağ turnike eğitiminin gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğiyle ilgili test sonuçları verilmiştir. Bu sonuçlara göre erkek öğrencilerin %71.43'ü ile kız öğrencilerin %86.36'sının istenilen düzeyde olmadığı görülmektedir.

Bu sonuçlar, örneklem grubu öğrencilerinin Beden Eğitimi derslerinde basketbol temel tekniklerinden "sağ turnike" tekniğinin tam anlamıyla aktarılamadığını ve öğrenci sayısının çokluğu nedeniyle istenilen kalitede eğitimin, öğrenciye sunulamadığını ortaya koymaktadır.

Tablo 26
Basketbol Temel Becerilerinden Şut Tekniği

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	2	4.76	-	-
İyi	8	19.05	3	13.64
Orta	18	42.86	11	50.0
Zayıf	14	33.33	8	36.36
TOPLAM	42	100.0	22	100.0

Tablo 26'da örnekleme alınan grubun Beden Eğitimi derslerinde basketbol oyunu temel becerilerden sağ turnike test sonuçları görölmektedir. Bu sonuçlara göre Erkek öğrencilerin %76.19'u ile kız öğrencilerden %86.34'ünün istenilen seviyede olmadığı gözlenmiştir.

Elde edilen veriler örnekleme oluşturan öğrencilerin basketbol temel tekniklerinden "şut atma" tekniğini uygulamada yetersiz kaldıklarını ortaya koymaktadır.

Beden Eğitimi ders programlarında bulunan basketbol şut tekniğinin yetersiz olması, sınıflarda öğrenci sayısının fazlalığına ders saatlerinin azlığına, tesis-araç ve malzemeni yetersizliğine bağlanabilir.

Tablo 27
Futbol Temel Tekniklerinden Şut Tekniği

Değerlendirme Kriteeri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	-	-	-	-
İyi	11	26.19	-	-
Orta	9	21.43	-	-
Zayıf	22	52.38	-	-
TOPLAM	42	100.0	-	-

Futbol temel tekniğinden olan "şut testi"ne sadece erkek öğrenciler alınmıştır. Teste tabi tutulan 42 erkek öğrenciden %37.81'i başarısız olarak gözlenmiştir.

Bu verilerden anlaşılacağı üzere futbol gibi evrensel bir oyunun bile, temel tekniğinin yeterli ve başarılı bir şekilde verilememesinin nedeninin, tesis, araç, gereç ve zaman yetersizliğinden kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 28
Futbol Temel Tekniklerinden Top Sektirme Tekniği

Değerlendirme Kriteri	Erkek Öğrenci		Kız Öğrenci	
	Sayı	%	Sayı	%
Çok iyi	1	2.38	-	-
İyi	11	26.19	-	-
Orta	15	35.715	-	-
Zayıf	15	35.715	-	-
TOPLAM	42	100.0	-	-

Futbol temel tekniklerinden top sektirmede tablo 27'de gösterildiği üzere sadece erkek öğrenciler alınmıştır. Futbolda "top sektirme" testinde de erkek öğrencilerin %71.42'sinin istenilen seviyede olmadıkları gözlenmiştir.

Tablo 28'de de, tablo 27'de olduğu gibi futbol gibi evrensel bir oyunun, temel tekniklerinden top sektirmede sonuçların başarısız olması Tablo 27'deki faktörlere bağlıdır.

SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Öğretmenlik, devletin eğitim öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini, Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilişkilerine uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdürler.

Beden Eğitimi öğretmenleri mezun oldukları okul bakımından genellikle Eğitim Enstitüsü mezunudur. Eğitim Enstitütülerinin iki ve üç yıllık olması nedeniyle öğretmenlerin mesleki bilgileri gereği kadar oluşmamıştır. Bu amaçla öğretmenlerin lisans tamamlamaları, aynı zamanda hizmet içi eğitim kurslarına katılmaları gerekmektedir. Düzenlenen kurslar öğretmenlerin branşları ile ilgili bilgileri, araştırmaları, yeni araç ve gereçlerin kullanımı hakkında bilgi verecektir. Bu durum öğretmenlerin mesleklerinde daha iyi yetişmeleri için iyi bir fırsat olacaktır. Araştırmamızda da tesbit edildiği gibi, öğretmenlerin yaklaşık %50'sinin hizmet içi eğitim kurslarına katıldığı görülmüştür, eğitimin fonksiyonelliği açısından olumlu bir sonuçtur.

Beden Eğitimi öğretmenleri genellikle öğrencilik yıllarında sporla aktif olarak ilgilenmektedirler. Fakat mesleğe girdikten sonra ise, sporla sadece Beden Eğitimi derslerinde ilgilendiklerini belirtmişlerdir. Bunun sebebi yaş, performans düşüklüğü ve haftalık ders saatleri yüklerinin fazla olmasına bağlanabilir.

Öğrencilerin grupla çalışma yapmaları Beden Eğitimi derslerine olan ilgilerini artırmaktadır. Öğretmenlerin de genellikle Beden Eğitimi derslerinde grupla eğitim ve öğretim yaptırılmaları öğrencilerin başarılarını artıran bir faktör olmaktadır. Aynı zamanda öğretmenlerin Beden Eğitimi derslerindeki aşırı gayretleri bir çok eksikliklere (araç, gereç, tesis v.b.) olumsuzluklara rağmen okul takımlarındaki başarıyı artırmaktadırlar.

Beden Eğitimi Dersine ayrılan zamanın az olması derslerin tam randımanlı olarak işlenmesini önlemektedir. Ayrıca okul idarecilerinin Beden Eğitimi derslerine desteğinin olmaması, ilgisiz kalmaları dersin amacına uygun olarak işlenmesini engellemektedir. Okul yöneticilerinin olumsuz tutumları özel yetenek ve beceri isteyen Beden Eğitimi derslerinin, öğrencilerin gözünde önemini yitirmesine neden olmaktadır.

Bu çalışmada öğrencilerin kuvvet, hareketlilik, beceri ve koordinasyon özellikleri kazandırıcı çalışmalarında yetersiz olduğu, ancak bazı öğrencilerin bu derse olan ilgilerinin yüksek olması nedeniyle başarılarını bir anlamda artırdığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca iyi bir eğitim ve disiplin ile elde edilebilen oyun teknikleriyle ilgili temel becerileri kazanmadıkları görülmüştür. Buradan da anlaşılıyor ki derslere gereken önemin verilmeyişi, tesis araç ve gereçlerin yokluğu, zamanın kısıtlı olması, öğrencilerin psikomotor davranışlarını kazanmalarını engellemektedir.

ÖZET

Bu çalışmada insanlar için hayati bir öneme sahip olan Beden Eğitimi derslerinin okullardaki fonksiyonelliği ve orta öğretimde okuyan öğrencilerin psiko-motor gelişim düzeyleri ölçülmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın evrenini Konya İİ merkezindeki orta dereceli okullar oluşturmuştur. Veriler Öğretmenlerden anket yoluyla, öğrencilerden ise uygulamalı olarak beceri ve gelişim testlerine tabii tutularak elde edilmiştir.

Araştırmada Türk Milli Eğitiminin hedeflediği amaçlara, tesis, araç, gereç ve zaman eksikliğinden ulaşamadığı anlaşılmıştır. Buna rağmen öğretmenlerin ve öğrencilerin gayretiyle okullardaki başarının bir ölçüye kadar artırıldığı görülmüştür. Bu da elde edilen başarıların kişilere bağlı olarak zaman zaman değiştiğini göstermektedir. Ancak kurumun yapısından veya sağladığı imkanlardan dolayı devamlılık gösteren başarıların elde edilmesinin mümkün olmadığı da görülmektedir.

SUMMARY

In this study, we aim to determine the function of spor training and the level of psyco-motor development for students at senior high school in the dirtrict of Konya.

The scope of this study includes all the senior school in the provin-
cial city of Konya. We have tried to compile data from the teachers through
questionnaires and from students through the tests, which applied to mea-
sure the sportive skills and their developments.

In the study the targets programmed by the ministry of National
Education have been found not to be achieved¹ in spite of this, the success
in the schools related has increased to some extent. This indicates that the
success sometimes achieved have something to do with the personel
enthusiciasm of the students. It is also observed that the continuous
success are not likely to be achieved because of the lock of fascillies and
structural defets of the institute.

1- Due to the insufficiency of sportive faccilities, equipments and
even time.

ÖZGEÇMİŞ

Araştırmacı 1964 yılında Konya'nın Çumra ilçesinde doğmuş, ilk, orta ve lise öğrenimini Konya'da tamamlamıştır. Gazi üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümünden 1987 yılında mezun olmuştur. 1988 yılı Ağustos ayında S.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor bölümüne öğretim görevlisi olarak atanmıştır. Halen aynı görevindedir.

KAYNAKLAR

- [1] Alagöz, Zehra; Beden Eğitimin anlamı Okulda ve Toplum Eğitiminde Önemi. Beden Eğitimi Dergisi, Sayı 5-6, 1973.
- [2] Başaran, I. Ethem; Eğitim Psikolojisi, Gül Yayınevi, Ankara; 1985.
- [3] Büyükkaragöz, S.Savaş; Türk Ortaöğretim Gençliği ve Orta Öğretim Programları I. Milletler Arası Gençlik Kongresi, Konya: 1987.
- [4] D.P.T. IV. Beşyillik Kalkınma Plânı, Ankara; 1979.
- [5] D.P.T. V. Beşyillik Kalkınma Plânı, "Spor Özel İhtisas Komisyon Raporu" Başbakanlık Basımevi, Ankara; 1983.
- [6] D.P.T. VI. Beşyillik Kalkınma Plânı (1990-1994) Spor Toto Teşkilat Matbaası, Akara; 1989.
- [7] Fidan, Nurettin; Erdem, Munure; Eğitim Bilimlerine Giriş, Başkent Yayınevi, Ankara, 1988.
- [8] Karasar, Niyazi; Bilimsel Araştırma Yöntemi. Bilim Kitap Kırtasiye Ltd. Şti. Ankara, 1986.
- [9] M.E.B. Orta Öğretim Yeniden Düzenleme ve Reform Semineri, Ajans Türk Matbaacılık, ankara, 1990.
- [10] M.E.G.S.B. Ortaöğretim Müfredat Programı M.E. Basımevi, Ankara, 1987.
- [11] M.E.G.S.B. İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları, M.E. Basım Evi, İstanbul, 1989.
- [12] Özyürek, Leyla; Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim Programlarının Etkinliği, A.Ü. Eğitim Fakültesi yayını, Ankara, 1981.

[13] Özçelik, D.Ali; Eğitim Programları ve Öğretim Ö.S.Y.M. Eğitim Yayınları, Ankara, 1987.

[14] Sönmez, Veysel; Program Geliştirmede Öğretim El Kitabı, Öğretmen Yayınları, Ankara, 1985.

[15] Tamer, Kemal; Beden Eğitimi ve Oyun öğretimi, M.E. Basımei, Ankara, 187.

[16] Varış, Fatma; Eğitim Bilimine Giriş Atatürk Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1985.

EKLER

Sayın meslektaşım,

Bu anketin amacı, ortaokul 3.sınıf beden eğitimi programını değerlendirmek ve mevcut uygulamaların aksayan yönlerinin giderilmesine katkıda bulunmaktır.

Vereceğiniz cevaplar sayesinde elde edilecek olan sonuçlar beden eğitimi programının geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

Anketler bu araştırmanın dışında hiç bir amaçla kullanılmayacaktır. Bu nedenle isim yazmanıza gerek yoktur. Anketi samimi ve içten bir şekilde cevaplandıracağınıza inanıyor, yardımlarınız için şimdiden teşekkür ediyorum.

Adres _____ :

Namık KİL

S.Ü.Eğitim Fakültesi
Beden Eğitimi ve Spor Böl.
Öğretim Görevlisi

KONYA

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Mesleki kıdeminiz ?

a. 1-4

b. 5-9

c. 10-14

d. 15-19

e. 20- ve daha yukarı

2. Mezun olduğunuz okul

a. Eğitim Enstitüsü

b. Spor akademisi

c. Eğitim Tek. Ped. Eğt. ve Spor Böl.

d. Yüksek Lisans

e. Doktora

3. Mesleğiniz ile ilgili olarak hizmet içi eğitim kurslarına katıldınız mı ?

Evet () Hayır ()

4. Geçmişte aktif olarak spor yaptınız mı ?

Evet () Hayır ()

5. Halen aktif olarak spor yapıyor musunuz ?

Evet () Hayır ()

Tarih :.....

Yag :.....

Cinsiyet: E ()

K ()

MESLEKİ BİLGİLER

Evet Kısmen Hayır

1. Sizce Beden Eğitimi dersinin amaçları öğrencilerde davranışa dönüştürülebilir mi ? () () ()
2. Size göre Beden Eğitimi dersinde temel motorik (esneklik, dayanıklılık, kuvvet) özellikleri gelişmekte midir ? () () ()
3. Düzen alıştırılmaları ve temel jimnastik hareketleri ile ilgili amaçlar gerçekleştiriliyor mu ? () () ()
4. Öğrenciler Milli Bayramlar ve törenlere katılmaya istekli midirler ? () () ()
5. Öğrenciler grup halinde iş yapabilmeye alışkanlığı edinebilmekte midirler ? () () ()
6. Öğrenciler Beden Eğitimi dersine ilgi duymakta mıdır ? () () ()
7. Beden Eğitimi ders saatleri yeterlidir mi ? () () ()
8. Okulumuzdaki tesis araç ve gereçler yeterli midir ? () () ()
9. İdarecilerin Beden Eğitimi Derslerine olan ilgi ve desteği sizce yeterli mi ? () () ()
10. Okulumuz il içi spor faaliyetlerinde başarılı olmaktadır mı ? () () ()

11. Aşağıdaki tesis araç ve gereçlerden okulumuzda bulunanları işaretleyiniz.

() Kapalı spor salonu	() Jimnastik İnderi
() Atletizm Pisti	() Jimnastik sırası
() Atletizm çıkış Takozu	() Basketbol topu
() Futbol sahası	() Voleybol topu
() Yüksek atlama sahası	() Hentbol Topu
() Çitisi ve minderi	() Futbol topu
() Çülle	() Güreş İnderi
() Disk	() Ritmik Jimnastik Topu
() Çeşme	() Ritm Duygusunu geliştiren müzik aleti
() Kasa	() Kurdele
() Labut	
() Çember	

12. Okul dışında antrenörlük yapıyor musunuz ? () Evet () Hayır

13. Önceki soruya cevabınız evet ise çalıştığınız yaş gruplarının uygun seçeneği işaretleyiniz.

- () 12-14, () 14-15, () 16-18, () 18-ve büyükler

ÖĞRENCİLERİN PSİKO-MOTOR DÜZEYLERİNİ BELİRLEME TESTİ

ÖZEL BİLEŞİMLER	BAZI KAS GRUPLARININ KUVVET ÖLÇÜMÜ				GİMNASTİK BECERİLERİ			SPORTİF OYUN BECERİLERİ				
	MEKİK		ŞINAV		ÖNE TAKLA	G.TAKLA	AMUT	VOLEYBOL		BASKETBOL	FUTBOL	
	S.	D.	S.	D.	Değerlend.	Değerlend.	Değerlend.	M.PAS	P.PAS	S.TUR	SUT	T.SE
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												
Cinsiyet: Yaşı : Boy : Kilo : U.Sp? :												

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın bütün aşamalarında teklif ve eleştirileriyle doğru yolu gösteren, yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım ve değerli hocam Sayın Prof. Dr. Asım Kabukçu'ya en içten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmalarım sırasında sürekli olarak beni destekleyen ve anlayış gösteren arkadaşım öğretim Görevlisi Yalçın Taşmektepli'ye ve tezin raporlaştırılmasındaki yardımlarından dolayı Araş. Gör. Mustafa Özadaşık'a teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Ayrıca dolaylı olarak veya doğrudan yardımlarını gördüğüm sayın hocalarımı, meslektaşlarıma ve araştırmaya katılan öğrencilere teşekkür ederim.

Eylül 1991

Namık KUL

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi